

KONVEXITÁS, ELASZTICITÁS

1. **B** Az $f(x)$ függvény értelmezési tartománya $D_f = R$. Hol konkáv az $f(x)$ függvény, ha második deriváltja $f''(x) = (x + 6)^5(4x - 12)^8(x + 2)$?

Megoldás

$f''(x)$ zérushelyei: $-6; -2; 3$

D_f	$] - \infty; -6[$	$x = -6$	$] - 6; -2[$	$x = -2$	$] - 2; 3[$	$x = 3$	$]3; \infty[$
$f''(x)$	+	0	-	0	+	0	+
$f(x)$	konvex	inflexiós pont	konkáv	inflexiós pont	konvex	nincs inflexiós pont	konvex

A függvény konkáv a $] - 6; -2[$ intervallumon.

2. **B** Az $f(x)$ függvény értelmezési tartománya $D_f = R$. Hol konvex az $f(x)$ függvény, ha második deriváltja $f''(x) = (2x + 3)^2(7 - x)^3 e^{-3x}$?

Megoldás

$f''(x)$ zérushelyei: $-\frac{3}{2}; 7$

D_f	$] - \infty; -\frac{3}{2}[$	$x = -\frac{3}{2}$	$] - \frac{3}{2}; 7[$	$x = 7$	$]7; \infty[$
$f''(x)$	+	0	+	0	-
$f(x)$	konvex	nincs inflexiós pont	konvex	inflexiós pont	konkáv

A függvény konvex a $] - \infty; 7[$ intervallumon.

3. **B** Az $f(x)$ függvény értelmezési tartománya $D_f = R \setminus \{-\frac{1}{2}\}$. Hol konvex az $f(x)$ függvény, ha második deriváltja $f''(x) = \frac{(10 - x)}{(4x + 2)^6}$?

Megoldás

$f''(x)$ zérushelyei: 10

D_f	$] - \infty; -\frac{1}{2}[$	$x = -\frac{1}{2}$	$] - \frac{1}{2}; 10[$	$x = 10$	$]10; \infty[$
$f''(x)$	+	nincs ért.	+	0	-
$f(x)$	konvex	nincs ért.	konvex	inflexiós pont	konkáv

A függvény konvex a $] - \infty; -\frac{1}{2}[\cup] - \frac{1}{2}; 10[$ intervallumon.

4. **B** Az $f(x)$ függvény értelmezési tartománya $D_f = R$. Hol van inflexiós pontja(pontjai) az $f(x)$ függvénynek, ha második deriváltja $f''(x) = (x - 7)^6 \cdot (e^x - 1)$?

Megoldás

$f''(x)$ zérushelyei: $0; 7$

$D(f)$	$] - \infty; 0[$	$x = 0$	$]0; 7[$	$x = 7$	$]7; \infty[$
$f''(x)$	-	0	+	0	+
$f(x)$	konkáv	inflexiós pont	konvex	nincs inflexiós pont	konvex

A függvénynek az $x = 0$ pontban van inflexiós pontja.

5. **B** Az $f(x)$ függvény értelmezési tartománya $D_f = R$. Hol konkáv az $f(x)$ függvény, ha második deriváltja $f''(x) = \left(3^x - \frac{1}{3}\right)(x+4)^3$?

Megoldás

$f''(x)$ zérushelyei: $-4; -1$

D_f	$] - \infty; -4[$	$x = -4$	$] - 4; -1[$	$x = -1$	$] - 1; \infty[$
$f''(x)$	+	0	-	0	+
$f(x)$	konvex	inflexiós pont	konkáv	inflexiós pont	konvex

A függvény konkáv a $] - 4; -1[$ intervallumon.

6. **B** Az $f(x)$ függvény értelmezési tartománya $D_f = R$. Hol van inflexiós pontja (pontjai) az $f(x)$ függvénynek, ha második deriváltja $f''(x) = (3 - 2x)^5 \cdot (e^x - 1)$?

Megoldás

A függvénynek az $x = 0$ és $x = 1, 5$ pontokban van inflexiós pontja.

7. **B, V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Határozza meg a függvény inflexiós pontját (pontjait)!

$$f(x) = x^5 - 30x^3 + 2$$

Megoldás

$$D_f = R$$

A függvénynek az $x = -3, x = 0$ és $x = 3$ pontokban van inflexiós pontja.

8. **B, V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Határozza meg a függvény inflexiós pontját (pontjait)! Hol konvex és hol konkáv a függvény?

$$f(x) = 4x^3 + x \ln x$$

Megoldás

$$D_f =]0; \infty[$$

Nincs inflexiós pontja a függvénynek.

A függvény a $]0; \infty[$ intervallumon konvex.

9. **B, V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Határozza meg a függvény inflexiós pontját (pontjait)! Hol konvex es hol konkáv a függvény?

$$f(x) = \frac{3}{2}x^3 + x - x \ln x$$

Megoldás

$$D_f =]0; \infty[$$

D_f	$]0; \frac{1}{3}[$	$x = \frac{1}{3}$	$] \frac{1}{3}; \infty[$
$f''(x)$	-	0	+
$f(x)$	konkáv	inflexiós pont	konvex

A függvénynek az $x = \frac{1}{3}$ pontban van inflexiós pontja.

A függvény konkáv a $]0; \frac{1}{3}[$ intervallumon és konvex az $] \frac{1}{3}; \infty[$ intervallumon.

10. **B, V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Határozza meg a függvény inflexiós pontját (pontjait)! Hol konvex es hol konkáv a függvény?

$$f(x) = \ln(x^2 + 2x + 5)$$

Megoldás

$$D_f = \mathbb{R}$$

A függvénynek az $x = -3$ és $x = 1$ pontokban van inflexiós pontja.

A függvény konkáv a $] -\infty; -3[\cup]1; \infty[$ intervallumon és konvex az $] -3; 1[$ intervallumon.

11. **B, V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Határozza meg a függvény inflexiós pontjának (pontjainak) függvényértékét!

$$f(x) = e^x (x - 1)$$

Megoldás

$$D_f = \mathbb{R}, -\frac{2}{e}$$

12. **V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Vizsgálja meg konvexitás szempontjából a függvényt! Számolja ki az inflexiós ponthoz(pontokhoz) tartozó függvényértéket!

$$f(x) = e^{x^3}$$

Megoldás

$$D_f = \mathbb{R}$$

$$f'(x) = e^{x^3} \cdot 3x^2$$

$$f''(x) = e^{x^3} \cdot 9x^4 + e^{x^3} \cdot 6x = e^{x^3}(9x^4 + 6x)$$

$$f''(x) \text{ zérushelyei: } 0; \sqrt[3]{-\frac{2}{3}} \approx -0,87$$

D_f	$] -\infty; \sqrt[3]{-\frac{2}{3}}[$	$\sqrt[3]{-\frac{2}{3}}$	$]\sqrt[3]{-\frac{2}{3}}; 0[$	0	$]0; \infty[$
$f''(x)$	+	0	-	0	+
$f(x)$	konvex	inflexiós pont	konkáv	inflexiós pont	konvex

$$f(0) = 1; f\left(\sqrt[3]{-\frac{2}{3}}\right) = e^{-\frac{2}{3}}$$

13. **V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Vizsgálja meg konvexitás szempontjából a függvényt! Számolja ki az inflexiós ponthoz(pontokhoz) tartozó függvényértéket!

$$f(x) = 4x^2 + \frac{2}{x}$$

Megoldás

$$D_f = \mathbb{R} \setminus \{0\}$$

$$f'(x) = 8x - \frac{2}{x^2}$$

$$f''(x) = 8 + \frac{4}{x^3}$$

$$f''(x) \text{ zérushelyei: } \sqrt[3]{-\frac{1}{2}} \approx -0,79$$

D_f	$] -\infty; \sqrt[3]{-\frac{1}{2}}[$	$\sqrt[3]{-\frac{1}{2}}$	$]\sqrt[3]{-\frac{1}{2}}; 0[$	0	$]0; \infty[$
$f''(x)$	+	0	-	nincs ért.	+
$f(x)$	konvex	inflexiós pont	konkáv	nincs ért.	konvex

$$f\left(\sqrt[3]{-\frac{1}{2}}\right) = 0$$

14. **V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Vizsgálja meg konvexitás szempontjából a függvényt! Számolja ki az inflexiós ponthoz(pontokhoz) tartozó függvényértéket!

$$f(x) = \frac{x^2 + 1}{e^x}$$

Megoldás

$$D_f = \mathbb{R}$$

$$f'(x) = \frac{2xe^x - (x^2+1)e^x}{e^{2x}} = \frac{e^x(-x^2+2x-1)}{e^{2x}} = \frac{-x^2+2x-1}{e^x}$$

$$f''(x) = \frac{(-2x+2)e^x - (-x^2+2x-1)e^x}{e^{2x}} = \frac{e^x(-2x+2+x^2-2x+1)}{e^{2x}} = \frac{x^2-4x+3}{e^x}$$

$$f''(x) \text{ zérushelyei: } 1; 3$$

D_f	$] -\infty; 1[$	1	$]1; 3[$	3	$]3; \infty[$
$f''(x)$	+	0	-	0	+
$f(x)$	konvex	inflexiós pont	konkáv	inflexiós pont	konvex

$$f(1) = \frac{2}{e}; f(3) = \frac{10}{e^3}$$

15. **V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Vizsgálja meg konvexitás szempontjából a függvényt! Számolja ki az inflexiós ponthoz(pontokhoz) tartozó függvényértéket!

$$f(x) = x^2 + 2x - x \ln x$$

Megoldás

$$D_f =]0; \infty[$$

$$f'(x) = 2x + 2 - (\ln x + x \frac{1}{x}) = 2x + 2 - \ln x - 1$$

$$f''(x) = 2 - \frac{1}{x}$$

$$f''(x) \text{ zérushelyei: } \frac{1}{2}$$

D_f	$]0; \frac{1}{2}[$	$\frac{1}{2}$	$] \frac{1}{2}; \infty[$
$f''(x)$	-	0	+
$f(x)$	konkáv	inflexiós pont	konvex

$$f\left(\frac{1}{2}\right) = 1,597$$

16. **V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Vizsgálja meg konvexitás szempontjából a függvényt! Számolja ki az inflexiós ponthoz(pontokhoz) tartozó függvényértéket!

$$f(x) = \ln(x^2 + 2x + 2)$$

Megoldás

$$D_f = \mathbb{R}$$

$$f'(x) = \frac{1}{x^2+2x+2}(2x+2) = \frac{2x+2}{x^2+2x+2}$$

$$f''(x) = \frac{2(x^2+2x+2)-(2x+2)^2}{(x^2+2x+2)^2} = \frac{-2x^2-4x}{(x^2+2x+2)^2}$$

$$f''(x) \text{ zérushelyei: } -2; 0$$

D_f	$] - \infty; -2[$	-2	$] - 2; 0[$	0	$]0; \infty[$
$f''(x)$	-	0	+	0	-
$f(x)$	konkáv	inflexiós pont	konvex	inflexiós pont	konkáv

$$f(-2) = \ln 2 = 0,693; f(0) = \ln 2$$

17. **V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Vizsgálja meg konvexitás szempontjából a függvényt! Számolja ki az inflexiós ponthoz(pontokhoz) tartozó függvényértéket!

$$f(x) = x^2 e^{\frac{1}{x}}$$

Megoldás

$$D_f = \mathbb{R} \setminus \{0\}$$

$$f'(x) = 2x \cdot e^{\frac{1}{x}} + x^2 \cdot e^{\frac{1}{x}} \cdot (-1) x^{-2} = 2x e^{\frac{1}{x}} - e^{\frac{1}{x}} = (2x - 1) e^{\frac{1}{x}}$$

$$f''(x) = 2 \cdot e^{\frac{1}{x}} + (2x - 1) \cdot e^{\frac{1}{x}} \cdot \left(-\frac{1}{x^2}\right) = e^{\frac{1}{x}} \left(2 - \frac{2x-1}{x^2}\right)$$

Az $f''(x) = 0$, ha $2 - \frac{2x-1}{x^2} = 0$, de ennek az egyenletnek nincs megoldása, így az $f(x)$ függvénynek nincs inflexiós pontja.

D_f	$] - \infty; 0[$	$x = 0$	$]0; \infty[$
$f''(x)$	+	nincs ért.	+
$f(x)$	konvex	nincs ért.	konvex

18. **V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Vizsgálja meg konvexitás szempontjából a függvényt! Számolja ki az inflexiós ponthoz(pontokhoz) tartozó függvényértéket!

$$f(x) = e^x \cdot (x^2 - 5x + 6)$$

Megoldás

$$D_f = R$$

$$f'(x) = e^x \cdot (x^2 - 5x + 6) + e^x \cdot (2x - 5) = e^x \cdot (x^2 - 3x + 1)$$

$$f''(x) = e^x \cdot (x^2 - 3x + 1) + e^x \cdot (2x - 3) = e^x \cdot (x^2 - x - 2)$$

$$f''(x) \text{ zérushelyei: } -1; 2$$

D_f	$] - \infty; -1[$	$x = -1$	$] - 1; 2[$	$x = 2$	$]2; \infty[$
$f''(x)$	+	0	-	0	+
$f(x)$	konvex	inflexiós pont	konkáv	inflexiós pont	konvex

$$f(-1) = \frac{12}{e}; f(2) = 0$$

19. **B** Határozza meg az $f(x) = \frac{3}{x^3}$ függvény elaszticitását!

Megoldás: -3

20. **B** Határozza meg az $f(x) = \sqrt{x}$ függvény elaszticitását!

Megoldás: $0, 5$

21. **B** Egy termék iránti keresletet az x ártól függően az $f(x) = \frac{100}{x+8}$ függvény adja meg. Hány százalékkal változik a kereslet, ha a termék 200 Ft-os árát 1%-kal emelik?

Megoldás

A kereslet tehát 0,96 százalékkal csökken.

22. **B,V** Az $f(x)$ függvény egy termék iránti keresletet adja meg, x pedig a termék egységárát forintban. Állítsa elő az elaszticitás függvényt, ha $f(x) = \frac{5}{(x-3)^2}$!

Megoldás

$$E(x) = -\frac{2x}{x-3}$$

23. **B,V** Az $f(x)$ függvény egy termék iránti keresletet adja meg, x pedig a termék egységárát forintban. Ha $f(x) = e^{-0,04x+12}$, akkor mit jelent $E(50)$?

Megoldás

Ha termék 50 forintos egységárát 1%-kal növeljük, akkor a kereslet 2 százalékkal csökken.

24. **V** Egy termékből eladott mennyiséget az $f(x) = 10 + \frac{4000}{x}$ függvény adja meg, ahol x a termék ára. Hány százalékkal változik az eladott mennyiség, ha a termék 1000 Ft-os árát 2%-kal növelik?

Megoldás

Ha a termék ára 2 százalékkal nő, akkor a kereslet 0,58 százalékkal csökken.

25. **V** Egy termék iránti keresletet az x ártól függően az $f(x) = \frac{100}{x+8}$ függvény adja meg. Hány százalékkal változik a kereslet, ha a termék 200 Ft-os árát 4%-kal csökkentik?

Megoldás

Ha a termék ára 4 százalékkal csökken, akkor a kereslet 3,84 százalékkal nő.

26. **V** Egy termék iránti keresletet az x ártól függően az $f(x) = 8000x^{-1,5}$ függvény adja meg. Hány százalékkal változik a kereslet, ha a termék 4 euros árát 3%-kal növelik?

Megoldás

Ha a termék ára 3 százalékkal nő, akkor a kereslet 4,5 százalékkal csökken.